

آلترناتیو دموکراتیک» باید بازتابی از رنگارنگی جامعه باشد»

فرج سرکوهی



جمهوری اسلامی ناتوان از حل بحران‌های ساختاری به پایان خود رسیده و دیر یا زود بر بستر ترکیبی از شیوه‌های گوناگون مبارزه‌ی مردم چون نافرمانی مدنی، اعتصاب عمومی، اعتراض‌های خیابانی، انقلاب و.. و شیوه‌های نو، نفی، منحل، سرنگون، براندازی، فروپاشی و.. خواهد شد. ایران کنونی جامعه‌ای است رنگارنگ با بخش مهمی از لایه‌های گوناگون مردم که با استبداد، تبعیض، فقیرسازی، رانت‌خواری، سیاست‌های نظامی/امنیتی و.. حکومت اسلامی مخالف و خواهان گذار از نظام استبدادی مسلط و برپائی نظامی دموکراتیک هستند.

گذار از حکومت «دینی/رانتی/نظامی/استبدادی» مسلط «محتوا»ی ناگزیر ساختار و روندهای کنونی است اما «شکل» گذار و «آلترناتیو» گذار، که در آینده‌ی ایران پس از گذار و به ویژه در دموکراتیک یا استبدادی بودن آن نقش مهمی دارند، از هم‌اکنون و به تدریج در کردار و گفتار ما اکنونیان ساخته می‌شوند.

شکل «های گوناگونی از «گذار» را می‌توان تصور کرد و در این میان «گذار دموکراتیک» است» که با دربرگرفتن و بازتاب حداکثری رنگارنگی جامعه‌ی ایرانی و با هم‌سو کردن حداکثری لایه‌های گوناگون جامعه در بستر دموکراسی و عدالت اجتماعی، و توسعه‌ی پایدار و..، تضمینی است برای دموکراتیک بودن نظام پس از گذار.

گذار دموکراتیک» به دلیل دربرگیرندگی حداکثری رنگارنگی و لایه‌های گوناگون جامعه‌ی ما در «بستر حقوق بشر، دموکراسی، عدالت اجتماعی، توسعه‌ی پایدار و.. به بسیاری از نگرانی‌های واقعی یا دروغین در باره‌ی آینده‌ی پس از حکومت اسلامی (تجزیه، هرج و مرج، جنگ داخلی، سوریه‌ای شدن و..) نیز پاسخ می‌دهد.

شکلِ گذار و از جمله دموکراتیک یا غیردموکراتیک بودن آن به ده‌ها مولفه و عامل اجتماعی، سیاسی، فرهنگی، روان‌شناختی و به چگونگی ترکیب و هم‌زمانی این عامل‌ها و از جمله به ساختار سیاسی، گفتمانی، برنامه‌ای و تشکیلاتی آلترناتیو (رهبری گذار) وابسته است.

آلترناتیوی که با کسبِ هژمونی سیاسی و گفتمانی و برنامه‌ای و با کسبِ مقبولیت در لایه‌های گسترده‌ای از مردم، گذار را رهبری، هدایت و..می‌کند، محتوا و ساختارِ نظام پس از گذار را، دستکم برای چندین سال، رقم خواهد زد. «آلترناتیو دموکراتیک»، که بازتابی از رنگارنگی جامعه‌ی ما است، از شرایطِ اصلی «گذار دموکراتیک» است.

دموکراسی نه فقط رای اکثریت در انتخاباتِ آزاد که پذیرشِ اعلامیه‌ی حقوق بشر چون متن بالادستی قانون اساسی، حق فعالیتِ آزاد و مشارکتِ اقلیت‌ها، نفی هر نوع تبعیض و فقیرسازی، پذیرشِ برابری شهروندان در برابر قانون و.. نیز هست. به رسمیت شناختن این پیوستگی‌ها از شاخصه‌های آلترناتیو دموکراتیک است. «گذار دموکراتیک» و «آلترناتیو دموکراتیک»، که دموکراسی بودنِ نظام پس از گذار را تضمین می‌کنند، می‌توانند سنجه‌های مهمی باشند در ارزیابی رقابت‌های سیاسی و فکری گرایش‌های گوناگون مخالفان و منتقدان حکومتِ اسلامی. بحث در باره‌ی شکلِ حکومت، تاکتیک‌ها، برنامه‌ها، سازمان‌دهی و شیوه‌های گوناگون مبارزه و مقاومت البته مهم است اما تلاش برای تعریف و تحقق آلترناتیو و گذار دموکراتیک نیز، که از هم اکنون ساخته می‌شوند، اهمیت بسیار دارد.

فیسبوک نویسنده